

8. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=996-14>

9. Положення про особливості бухгалтерського обліку операцій інститутів спільного інвестування : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України від 26.11.2013 № 2669 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z2156-13>

10. Положення про порядок визначення вартості чистих активів інститутів спільного інвестування : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України від 30.07.2013 № 1336 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1444-13/paran18#n18>

УДК 338.23

Марина Юрїївна Поліщук-Ба

асистент кафедри стратегії підприємств

ДВНЗ «Київський економічний університет

імені Вадима Гетьмана», polishchuk.m@gmail.com

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

АНАЛИЗ СОВРЕМЕННОГО СОСТОЯНИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ

ANALYSIS OF CURRENT STATUS OF INNOVATION INDUSTRIAL SECTOR OF UKRAINE

Розглянуто сучасний стан інноваційної активності на вітчизняних промислових підприємствах. Проаналізовано законодавчу базу з питань інноваційної діяльності, виявлено основні проблеми інноваційного розвитку промислового сектору та окреслено коло питань, що потребують подальшого дослідження.

Рассмотрено современное состояние инновационной активности на украинских промышленных предприятиях. Проанализирована законодательная база в сфере инновационной деятельности, выявлены основные проблемы инновационного развития промышленного сектора и очерчен круг вопросов, требующих дальнейшего исследования.

The thesis is devoted to research of current state of innovation activity in the Ukrainian industry. Author analyzed the legal framework of innovation, statistic information by industry and the public information of International rating agencies.

На сьогодні, без сумніву зрозумілим та усвідомленим є той факт, що інновації та викликані ними інноваційні процеси надзвичайно важливі як для особистісного успіху окремої особистості, так і для процвітання країни загалом. Спостерігається і поглиблення інтересу до підприємництва в області інновацій, що сприяє НДДКР, розробці та впровадженню інновацій, інноваційних продуктів, залученню та освоєнню іноземних інвестицій, створенню нових робочих місць для наукових кадрів, реалізації стартапів. Україна обрала та задекларувала інноваційну модель розвитку, в якій стратегічними пріоритетними напрямками інноваційного розвитку в горизонті 2020 є освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії; освоєння нових технологій високотехнологічного розвитку транспортної системи, ракетно-космічної галузі, авіа- і суднобудування, озброєння та військової техніки; освоєння нових технологій виробництва матеріалів, їх оброблення і з'єднання, створення індустрії наноматеріалів і нанотехнологій; технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу тощо [2]. Очевидно, що найрезультативнішою галуззю для впровадження інновацій залишається промисловість, де можна відслідкувати прямий вплив залучення інновацій на збільшення ефективності діяльності. У 2014 році інноваційною діяльністю у промисловості займались 1 609 підприємств (16,1 % у загальній структурі).

Визначаючи дефініції з заданої проблематики, варто звернутись до Закону України «Про інноваційну діяльність», де *інноваційна діяльність* трактується як діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг, а *інноваційне підприємство* як підприємство, що розробляє, виробляє і реалізує інноваційні продукти і (або) продукцію чи послуги, обсяг яких у грошовому вимірі перевищує 70 % його загального обсягу продукції і (або) послуг [1].

Важливу роль для трансферу технологій і комерціалізації наукових розробок відіграє розвиток в Україні інноваційних форм організації виробничої діяльності — створення спеціальних економічних зон, технопарків, промислових кластерів і технологічних платформ, які довели свою ефективність у міжнародній практиці. У 2015 році в Україні зареєстровано 16 технологічних парків, 11 спеціальних (вільних) економічних зон, 57 бізнес-інкубаторів [5, с. 23]. Діючими технопарками в

Україні є ПрАТ «Інститут монокристалів» (м. Харків), технопарк «Інститут електрозварювання ім. Є. Патона» (м. Київ), технопарк «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка і сенсорна техніка» (м. Київ), науковий парк «Київська політехніка» (м. Київ), технопарк «Інститут теплофізики» (м. Київ), технопарк «Текстиль» (м. Херсон), науково-технологічний парк «Яворів» (м. Львів) та ін.

Аналізуючи статистичну інформацію (табл. 1), ми визначили, що за останні 4 роки питома вага підприємств, що займаються інноваційною діяльністю, залишається майже незмінною. Незмінним залишається і те, що основним джерелом фінансування інноваційних витрат є власні кошти підприємств — 6540,3 млн грн (або 85,0 % загального обсягу витрат на інновації).

Таблиця 1

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ (2002—2014 рр.)

Роки	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, %	Впроваджено у виробництво інноваційних видів продукції, найменувань	Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промислової, %	Загальна сума витрат	Джерела фінансування інноваційної діяльності			
					Власні кошти	Державний бюджет	Іноземні інвестиції	Інші джерела
				млн грн				
2002	14,6	22847	7	3013,8	2141,8	45,5	264,1	562,4
2003	11,5	7416	5,6	3059,8	2148,4	93	130	688,4
2004	10	3978	5,8	4534,6	3501,5	63,4	112,4	857,3
2005	8,2	3152	6,5	5751,6	5045,4	28,1	157,9	520,2
2006	10	2408	6,7	6160	5211,4	114,4	176,2	658
2007	11,5	2526	6,7	10821	7969,7	144,8	321,8	2384,7
2008	10,8	2446	5,9	11994,2	7264	336,9	115,4	4277,9
2009	10,7	2685	4,8	7949,9	5169,4	127	1512,9	1140,6
2010	11,5	2408	3,8	8045,5	4775,2	87	2411,4	771,9
2011	12,8	3238	3,8	14333,9	7585,6	149,2	56,9	6542,2
2012	13,6	3403	3,3	11480,6	7335,9	224,3	994,8	2925,6
2013	13,6	3138	3,3	9562,6	6973,4	24,7	1253,2	1311,3
2014	12,1	3661	2,5	7695,9	6540,3	344,1	138,7	672,8

Примітка: * — Державний комітет статистики України // <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

У 2014 році для здійснення інновацій 1206 підприємств витратили 7,7 млрд грн, понад дві третини яких — на придбання машин, обладнання та програмного забезпечення, 15,9 % — на здійснення науково-дослідних розробок (далі — НДР) власними силами, 6,9 % — на придбання результатів НДР у інших підприємств (організацій), 0,6 % — на придбання інших зовнішніх знань (нових технологій) і 10,1 % — на навчання та підготовку персоналу для розробки та запровадження нових або значно вдосконалених продуктів і процесів [6].

У розрізі видів економічної діяльності слід виокремити інноваційно активні підприємства з виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів (38,2 %), комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (34,0 %), інших транспортних засобів (33,9 %), підприємства з добування металевих руд (30,4 %), підприємства з іншої діяльності щодо поводження з відходами (28,6 %) та машинобудування (27,0 %).

Щодо міжнародної оцінки інноваційного потенціалу країни, то Україна представлена в кількох доповідях та індексах, що оцінюють технологічну та інноваційну конкурентоспроможність країн. Так, згідно з глобальним індексом конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму (WEF), Україна на даний момент посідає 79 місце з 140 представлених країн. Формуючи загальний рейтинг, були розраховані 117 субіндексів. Розкриваючи значення деяких з них, можна визначити, що за рівнем технологічної готовності Україна на 86 місці, за рівнем інноваційної активності посі-

дає 54 місце, за рівнем надання вищої освіти — 34 місце, за розвитком фінансових ринків — 121 місце, а за станом навколишнього середовища — 134 позицію [5].

Незважаючи на всі проблеми, які наразі існують у промисловому секторі економіки (від проблеми побудови сектору переважно на низькотехнологічних і водночас ресурсомістких галузях до тотального зношення основних фондів), промисловість поєднує значним промисловим потенціалом, що може забезпечити структурну трансформацію національної економіки.

Література

1. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 року №40-IV [Електронний ресурс]. — URL: <http://rada.gov.ua>
2. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 року №3715-VI [Електронний ресурс]. — URL: <http://rada.gov.ua>
3. Концепція Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2020 року. Міністерство промислової політики України [Електронний ресурс]. — URL: <http://rada.gov.ua>
4. Інноваційний розвиток промисловості як складова структурної трансформації економіки України (аналітично доповідь) [Електронний ресурс]. — URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Ekonomika_15-694c8.pdf
5. The Global Competitiveness Report [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2015-2016/economies/#economy=UKR>
6. Державний комітет статистики України: офіційний сайт [Електронний ресурс]. — URL: <http://ukrstat.gov.ua>

УДК 338.23

Мирослав Миколайович Трещов

здобувач кафедри економіки та регіональної економічної політики Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, m_treschov@i.ua

ФІСКАЛЬНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У США

ФИСКАЛЬНОЕ СТИМУЛИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ В США

FISCAL INCENTIVES OF ENTERPRISES' INNOVATIVE ACTIVITY IN THE USA

Анотація. Проаналізовано фінансові інструменти стимулювання інноваційної діяльності підприємств, як вбудовані в податкову систему США. Виокремлено та охарактеризовано 5 основних фінансових стимулів для підприємств.

Аннотация. Проанализированы фискальные инструменты стимулирования инновационной деятельности предприятий, которые встроены в налоговую систему США. Выделены и охарактеризованы 5 основных фискальных стимулов для предприятий.

Abstract. Tax Incentives for Innovation in the United States are analyzed. 5 major fiscal incentives for enterprises are determined and characterized.

Держава має відігравати головну роль у стимулюванні інноваційного розвитку підприємств України, створюючи сприятливі умови для здійснення ними науково-дослідної діяльності, запроваджуючи різні види податкових і амортизаційних пільг. Однак, існує проблема, яка полягає в тому, що в нашій країні дія цих пільг періодично призупиняється та немає комплексного характеру.

В Україні не набула достатнього рівня розвитку інституційна інфраструктура фінансової підтримки інноваційної діяльності. Позабюджетні галузеві фонди, фонди підтримки наукових ініціатив і спеціалізовані фінансово-кредитні установи не стали дієвими учасниками реалізації на макро- і мікрорівнях інвестиційно-інноваційної політики, спрямованої на технічну модернізацію підприємств, впровадження новітніх науково-технічних розробок і відродження вітчизняного конкурентоспроможного виробництва.

Тому звернемося до фінансових інструментів стимулювання та підтримки інноваційної діяльності підприємств, особливо в частині здійснення досліджень і розробок. З цією метою проаналі-